

HR PSOR i Holcim, 15.03.2005.

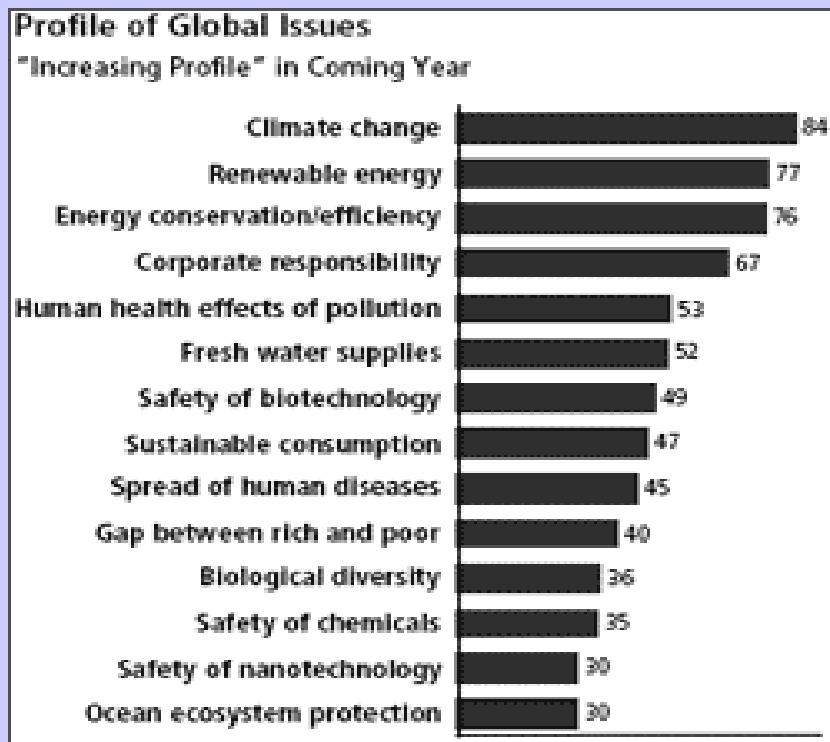
Poslovni izazovi Kyoto Protokola

Davor Vešligaj, dipl.ing.
(dvesliga@ekonerg.hr)

Valentina Delija-Ružić, dipl.ing.
(vdelija@ekonerg.hr)

EKONERG – Institut za energetiku i zaštitu okoliša

> Pitanja održivog razvoja

Izvor: GlobeScan, 2005, www.wbcsd.ch

> Pitanja Kyoto protokola

Za RH

Ispunjenje obveze smanjenja emisije stakleničkih plinova za 5% u razdoblju 2008 - 2012 u odnosu na 1990 godinu !?

Za gospodarstvo

Smanjiti emisije stakleničkih plinova uz najmanje moguće troškove, planirani gospodarski rast i očuvanje konkurentnosti na tržištu !?

> Pitanja Kyoto protokola

Gospodarski rast 5% (7-8%!) – Smanjenje emisije 5%

> Izazovi Kyoto protokola za gospodarstvo

- **Raspodjela obveza (“tereta”)**
- **Tehno - ekonomski aspekti primjene mjera**
- **Fleksibilni mehanizmi Kyoto protokola**
- **Praćenje i izvješćivanje emisija stakleničkih plinova**

> Raspodjela obveza u gospodarstvu

- **11 EU kriterija:**
 - **usklađenost sa nacionalnom politikom za ublaženje klimatskih promjena**
 - **usklađenost sa stvarnim napretkom u smanjivanju emisija**
 - **stvarni potencijal za smanjivanje emisija**
 - **utjecaj drugih zakonskih propisa**
 - **utjecaj na konkurentnost**
 - **ulazak novih igrača**

> Raspodjela obveza u gospodarstvu

- **11 EU kriterija (nastavak):**
 - **proaktivan pristup**
 - **potencijal čistih tehnologija (BAT)**
 - **transparentnost i uključivanje javnosti**
 - **podaci za sve izvore emisije**
 - **konkurentnost u odnosu na treće zemlje (vrijedi samo za EU)**

> Raspodjela obveza u gospodarstvu

- Principi raspodjele:
 - Besplatno - minimalno 90 % na temelju emisija u prethodnom referentnom razdoblju (*“grandfathering”*)
 - Kupovanjem – maksimalno 10 % na aukcijama (*“auctioning”*)

> **Raspodjela obveza u gospodarstvu**

- **Pojednostavljeni teoretski primjer:**
 - **MAKRO razina**
 - **Određuje se ukupna dozvoljena količina emisija**
 - **Dozvoljena količina emisije se raspodjeljuje po sektorima i stakleničkim plinovima sukladno politici i mjerama (projekcije)**
 - **Određuje se ukupna količina emisija koja se može alocirati kroz emisijske dozvole**
 - **Transport, domaćinstva i usluge nisu uključeni**

> Raspodjela obveza u gospodarstvu

- **Pojednostavljeni teoretski primjer:**
 - **MIKRO razina**
 - **Primjena kriterija za alokaciju emisijskih dozvola na pojedine izvore emisije**
 - **U obzir treba uzeti specijalne slučajeve i rezervu za nove igrače (npr. kogeneracija, emisija iz industrijskih procesa, proaktivni pristup)**
 - **Računa se tzv. faktor usklađenosti (*“compliance factor”*)**

> Tehno – ekonomski aspekti

- **Primjena tehnoloških mjera za smanjenje emisije:**
 - ušteda energije i povećanje energetske efikasnosti
 - uporaba goriva s manjim sadržajem ugljika
 - uporaba obnovljivih izvora energije
- **Ekonomski aspekti:**
 - troškovi – primjena mjera, kupovanje emisijskih dozvola, naknade na emisije
 - koristi – prodaja emisijskih dozvola

> Fleksibilni mehanizmi Kyoto protokola

- **Projekti zajedničke provedbe (JI)**
- **Projekti čistijeg razvoja (CDM)**
- **Trgovanje emisijama (ET)**

> Praćenje i izvješćivanje o emisijama

- **Nacionalni sustav za praćenje emisije**
 - **Korporativni sustavi - razina poduzeća (EMS)**
 - **Katastar emisija u okoliš - nacionalna razina**
 - **National Inventory Report - veza prema UNFCCC/Kyoto protokolu**
 - **Registar – ET, JI, CDM (treba se uspostaviti)**

> Akcije

Kratkoročno (2005-2007)

Projekt EC/LIFE

**“Osposobljavanje sustava za provedbu Konvencije
i Kyoto Protokola u RH”**

> Glavni cilj projekta

Uspostaviti i nadograditi zakonodavne, institucionalne i organizacijske sposobnosti i kapacitete te promicati obrazovanje i svjesnost javnosti o promjeni klime u cilju provedbe obveza iz Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC) i Kyoto Protokola.

> Pojedinačni ciljevi projekta

- **C1: Analiza potreba za osposobljavanjem sustava**
- **C2: Izrada Strategije i Plana provedbe**
- **C3: Izrada nacrtu nužne zakonske regulative**
- **C4: Izrada sektorskih tehničko-ekonomskih smjernica**
- **C5: Uspostava mehanizma za praćenje provedbe**
- **C6: Uspostava sustava za primjenu fleksibilnih mehanizama**
- **C7: Obrazovanje i podizanje svjesnosti javnosti**

> Projektni zadaci (I)

C1: Detaljna analiza potreba za osposobljavanjem sustava za provedbu Konvencije i Protokola

- Detaljna analiza institucionalnih, zakonodavnih, organizacijskih, ljudskih, financijskih potreba za osposobljavanjem sustava za provedbu Konvencije i Kyoto protokola.
- Okupljanje ključnih zainteresiranih strana i rasprava o zaprekama za provedbu Konvencije i Kyoto protokola.
- Prikupljanje informacija o dobroj praksi u zemljama sa gospodarstvom u tranziciji i razvijenim zemljama EU koje su donijele strategiju i akcijske planove za provedbu Konvencije i Kyoto protokola, koje se mogu koristiti kao *benchmark* za Hrvatsku.

> Projektni zadaci (II)

C2: Izrada Strategije i Plana provedbe

- Izrada Nacionalne provedbene strategije sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim općim i pojedinačnim ciljevima za provedbu Konvencije i Kyoto protokola.
- Izrada provedbenog akcijskog plana koji će definirati instrumente, mjere za ublažavanje klimatskih promjena, organizacijsku shemu, odgovornosti, troškove, financijske instrumente za provedbu mjera i terminski plan za implementaciju strategije i akcijskog programa.
- Rasprava o strateškim ciljevima i akcijskom planu sa zainteresiranim stranama i donošenje ciljeva koji su u zajedničkom interesu.

> Projektni zadaci (III)

C3: Izrada nacрта nužne zakonske regulative

- Plan raspodjele emisijskih kvota
- Primjena fleksibilnih mehanizama Kyoto protokola
 - Projekti zajedničke provedbe (JI)
 - Mehanizmi čistijeg razvoja (CDM)
 - Trgovanje emisijama (ET)

> Projektni zadaci (IV)

C4: Izrada sektorskih tehničko-ekonomskih smjernica za izradu sektorskih operativnih programa

- Energetika
- Promet
- Procesna industrija
- Poljoprivreda
- Šumarstvo
- Gospodarenje otpadom

> Projektni zadaci (V)

C5: Uspostava mehanizma za praćenje provedbe

- Uspostava učinkovitog mehanizma za praćenje antropogenih emisija stakleničkih plinova i učinaka politike i mjera za ublažavanje stakleničkih plinova definiranih Nacionalnom provedbenom strategijom i akcijskim programom.
- Pravovremeno izvješćivanje prema Tajništvu Konvencije o emisijama i ponorima stakleničkih plinova, projekcijama emisija, učincima politike i mjera, sukladno smjernicama i formatu propisanom od strane Konvencije.
- Ažuriranje i primjena novih zahtjeva o praćenju i izvješćivanju propisanih od strane Konvencije

> Projektni zadaci (VI)

C6: Uspostava sustava za primjenu fleksibilnih mehanizama Kyoto protokola

- Analiza mogućnosti primjene fleksibilnih mehanizama Kyoto protokola s ciljem zadovoljavanja kvote emisija prema Kyoto protokolu.
- Analiza sheme trgovanja emisija EU i mogućih šansi i ograničenja Hrvatske kao buduće članice EU.
- Priprema plana za provedbu fleksibilnih mehanizama Kyoto protokola
- Uspostava nužnog okvira za implementaciju fleksibilnih mehanizama Kyoto protokola
- Izrada Nacionalnog registra
- Priprema potrebnih smjernica za pripremu i provedbu projekata

> Projektni zadaci (VII)

C7: Obrazovanje i podizanje svjesnosti javnosti

U suradnji sa NGO “Znanje za okoliš”

- Podizanje razine znanja i svjesnosti o uzrocima i posljedicama klimatskih promjena u Hrvatskoj u sljedećim ciljnim skupinama: mladi – osnovne i srednje škole u Hrvatskoj, državna uprava i lokalna/regionalna uprava i samouprava, proizvodni sektor koji predstavlja velike izvore emisija stakleničkih plinova.
- Izrada prvog obrazovnog alata i provedba kampanje o klimatskim promjenama u razdoblju 2005-2006.